

правових документів, що в свою чергу сприяє поглибленню співробітництва держав у сфері протидії міжнародній злочинності в реалізації спільних інтересів світового співтовариства на основі загальних, визнаних цивілізованими націями, принципів права [2].

Таким чином, хочемо зазначити про важливість для України голосування більшістю голосів членів Європарламенту для ухвалення рішення про створення спеціального міжнародного трибуналу за злочин агресії проти України. Приведення національного кримінального законодавства щодо міжнародних транснаціональних злочинів до міжнародних стандартів та їх досконала перевірка є вкрай важливим кроком. Такий аналіз дасть змогу у подальшому уникнути колізій, а особливо прогалин в кримінальному законодавстві, що дасть змогу притягнути винних осіб до відповідальності за вчинені злочини на території України.

1. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III (дата оновлення 13.12.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 01.02.2023).

2. В. В. Попко. Національне законодавство – джерело національного транснаціонального кримінального права. Часопис Київського університету права. 2021. № 1. С. 381-386. ORCID: 0000-0001-8358-7721

3. О. О. Нігреєва. Джерела міжнародного права у діяльності сучасних міжнародних кримінальних трибуналів. Правова держава. 2017. № 27. С. 154-159.

4. В. В. Попко. Транснаціональне кримінальне право: досягнення у формуванні системи. С. 165-170. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2020/05/Tezy_Bolgaria_03.20/Tezy_Bolgaria_03.20_25.pdf (дата звернення: 08.02.2023).

Ірина Шило

викладач

Сергій Чучко

доктор філософії з права

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ВЧИНЕННЯ ШАХРАЙСТВА ПРИ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МЕРЕЖУ ІНТЕРНЕТ

В наш час йде стрімкий розвиток інноваційних технологій і впровадження їх у всі сфери життєдіяльності, які торкнулися й глобальної мережі Інтернет, без якої її користувачі не уявляють існування. Сьогодні в мережі Інтернет можна реалізувати будь-які потреби, наприклад: придбати одяг, побутову техніку, оплатити комунальні послуги, замовити їжу, ліки та багато іншого. Для більшості населення така форма «віртуальної» торгівлі стала зручною й істотно зекономила час. Проте, форми цивільних правовідносин в Інтернеті наразі є не досить врегульованими, що тягне за собою значну кількість порушень, зокрема й у сфері торгівлі товарами та

послугами. Чимало цивільно-правових угод укладається через обман і зловживання довірою, що не лише порушує встановлений порядок їх здійснення, а і завдає шкоди майновим інтересам громадян [1].

Частина перша ст. 190 Кримінального кодексу України визначає, що «шахрайством є заволодіння чужим майном або придбання права на майно шляхом обману чи зловживання довірою». Кваліфікуючою ознакою шахрайства є його вчинення у великих розмірах, або шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки [2].

Пленум Верховного Суду України звернув увагу судів на те, що «обман (повідомлення потерпілому неправдивих відомостей або приховування певних обставин) або зловживання довірою (недобросовісне використання довір'я з боку потерпілого) при шахрайстві застосовуються винною особою з метою викликати у потерпілого впевненість про вигідність і обов'язковість передачі йому майна чи права на нього. Обов'язковою ознакою шахрайства є добровільна передача потерпілим майна чи права на нього» [3].

За даними Генеральної прокуратури України, у 2015 р. до ЄРДР внесено 45653 факти шахрайств, повідомлення про підозру у 9514 провадженнях; 2016 р. – 45764, повідомлення про підозру у 7844 провадженнях; 2017 р. – 36650, повідомлення про підозру у 10147 випадках, у 2018 р. – 33136, повідомлення про підозру у 8645 випадках; у 2019 р. – 32156, повідомлення про підозру у 8184 випадках; у 2020 р. – 26595, повідомлення про підозру у 8633 випадках; за перші 5 місяців 2021 р. – 13947, тоді як повідомлення про підозру лише у 4321 випадку. Серед них кількість шахрайств, пов'язаних із купівлею-продажем товарів через мережу Інтернет, становить приблизно 7 % [1].

Так, у 2012 році ОСОБА_1, перебуваючи за місцем свого проживання в будинку АДРЕСА_2, з метою скоєння надалі шахрайських дій шляхом незаконних операцій із використанням електронно-обчислювальної техніки, зареєструвалася користувачем інтернет-аукціону «Aukro.ua». Здійснюючи свій злочинний умисел, за допомогою особистого персонального комп'ютера, розмістила неправдиву інформацію, а саме виставила в інтернет-аукціоні «Aukro.ua» лоти зимового одягу на продаж, які не мала наміру реалізовувати покупцям. Покупці, які також були користувачами інтернет-аукціону «Aukro.ua», що зацікавилися виставленими ОСОБА_1 на продаж товарами зв'язувалися з нею за допомогою мобільного зв'язку оператора «Лайф» НОМЕР_1, електронною поштою чи безпосередньо через інтернет – аукціон. ОСОБА_1, спілкуючись із покупцями, повідомляла їм завідомо неправдиву інформацію, стверджуючи, що у неї є в наявності виставлений нею на продаж одяг, або інформацію про те, що одяг буде відправлений із Китаю через визначений ОСОБА_1 час. Покупцям, які були згодні купити виставлений ОСОБА_1 зимовий одяг, остання повідомляла номер свого розрахункового рахунку, відкритого на її ім'я у ПАТ КБ «Приватбанк», на який необхідно було перерахувати гроші за товар, після чого протягом обумовленого часу з покупцем вона повинна була відправити одяг покупцям за допомогою служби доставки. Однак ОСОБА_1, діючи умисно з корисливих мотивів для виконання своїх

злочинних намірів, при отриманні інформації про надходження грошових коштів від покупців на її розрахунковий рахунок за допомогою наявної у неї банківської картки НОМЕР_2, відкритої в ПАТ КБ «Приватбанк» на її ім'я, частину коштів, отриманих шляхом обману та незаконних операцій із використанням електронно-обчислювальної техніки, переводила на банківську картку НОМЕР_3, відкриту в ПАТ КБ «Приватбанк» на ім'я свого співмешканця ОСОБА_7, іншу частину витратила на свій розсуд, не маючи наміру виконувати взяті на себе зобов'язання, таким чином, здійснила ряд корисливих злочинів із використанням незаконних операцій з електронно-обчислюваною технікою [4].

Підсумовуючи зазначимо, що існує безліч шахрайських схем щодо заволодіння грошима громадян, які здійснюють угоди через мережу Інтернет. Найчастіше за все жертвою від шахрайства стає покупець, однак і продавець також не є застрахованим від дій шахраїв, тож не повинен втрачати пильність при здійсненні правочинів у віртуальному просторі.

1. Чучко С. В. Розслідування шахрайства при купівлі-продажу товарів через мережу інтернет: дис. ...канд. юрид. наук: 12.00.09. Дніпро, 2021. 276 с.

2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2341-14> (дата звернення 04.02.2023).

3. Про судову практику у справах про злочини проти власності: Постанова Пленуму Верховного Суду від 06.11.2009 N 10 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0010700-09#Text> (дата звернення 04.02.2023).

4. Справа № 208/3099/15-к : Вирок Іменем України Заводського районного суду міста Дніпродзержинська Дніпропетровської області. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua> (дата звернення 04.02.2023).

Таїсія Шевченко

викладач

Сніжана Рак

здобувач вищої освіти

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ПІДХІД ДО РОЗУМІННЯ ПРАВОВИХ НАСЛІДКІВ СУДИМОСТІ В УКРАЇНІ

За національним кримінальним законодавством судимість, є заключним етапом, на якому завершується кримінальна відповідальність особи за вчинене кримінальне правопорушення. Судимість є тією складовою частиною життя людини, яка визначає її правове становище, вже після відбуття покарання, яке в подальшому впливає на роль людини в соціумі та її соціалізацію. Вагоме значення в житті людини відіграють наслідки, які з'являються в житті людини після отримання статусу «особа, яка має судимість». Саме тому питання соціального значення судимості, а також правову характеру судимості відіграють важливу роль в житті людини та